

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ ADIKTOLOG

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v souladu s ustanovením § 21a zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.) a ustanovení § 3 a § 20a vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen vyhláška č. 39/2005 Sb.) kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání **adiktolog**

v akreditovaném bakalářském studijním programu pro přípravu adiktologů

V tomto standardu se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený studijní program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání Adiktolog.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám¹ pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách¹ řídit se tímto kvalifikačním standardem při přípravě studijního programu.

Název studijního programu:

- Adiktologie

Standardní doba studia/vzdělávání:²

- v akreditovaném bakalářském studijním programu nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 350 hodin.

Forma studia/forma vzdělávání:³

v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná

---

¹ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

² § 20a vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 44 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

I. Cíle studijního programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování péče orientované na individuální potřeby pacientů všech věkových skupin, jejich rodin a komunit ve zdraví i nemoci založené na důkazech (Evidence Based Practice dále jen EBP).
2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice se zaměřením na adiktologii.
3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání.⁴
4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia

1 Cíle týkající se přímého vztahu k adiktologii

- 1.1 Absolvent/ka bude schopen/schopna porozumět adiktologickým problémům klientů v rámci bio-psycho-sociálně-spirituálního modelu, bude schopen/schopna rozeznat individuální zvláštnosti vývoje konkrétního případu v souhrě etiologických faktorů všech úrovní tohoto modelu.
- 1.2 Absolvent/ka bude schopen/schopna stanovit na základě adiktologického vyšetření, jak je pacient/klient k léčbě připraven, případně jaký léčebný kontrakt/smlouvu o poskytování služby je schopen aktuálně uzavřít.
- 1.3 Absolvent/ka bude schopen/schopna posoudit silné i slabé stránky pacienta a nabídnout mu korespondující postup, případně vhodnou službu v terapeutickém kontinuu, což je schopen odůvodnit rozbořením jejích účinných faktorů.
- 1.4 Absolvent/ka bude schopen/schopna posoudit rizika aktuálního stavu pacienta a jeho postojů – a srozumitelným způsobem na ně pacienta upozornit, případně zajistit odpovídající krizovou intervenci. Absolvent/ka bude schopen/schopna zahrnout do řešení problému úvahu o etických dilematech a ošetřit je.
- 1.5 Absolvent/ka bude schopen/schopna (zpočátku pod odborným dohledem) poskytnout pacientům adiktologické poradenství.
- 1.6 Absolvent/ka bude schopen/schopna (zpočátku pod odborným dohledem) poskytnout pacientovi další zdravotnické výkony vázané na jeho odbornost.
- 1.7 Absolvent/ka bude schopen/schopna při své práci komunikovat a spolupracovat s jinými pracovníky jiných zdravotnických odborností (zejména lékaři, psychology, ostatními nelékařskými pracovníky), komunikovat a spolupracovat se sociálními pracovníky, s manažery služeb.

---

⁴ § 21a zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.

- 1.8 Absolvent/ka bude schopen/schopna případového vedení (case managementu) i v modelech, které předpokládají spojení zdravotní a sociální péče do podoby dlouhodobé případové práce s pacienty s mnohočetnými problémy a komorbiditami.
- 1.9 Absolvent/ka bude schopen/schopna uplatnit dovednosti ve vyhledání a utřídění informací o dosavadním působení terapeutického kontinua (předléčebné služby, léčebné služby, služby následné péče) v konkrétním klinickém případě.
- 1.10 Absolvent/ka bude schopen/schopna použít základní adiktologické postupy pro efektivní pomoc v konkrétním klinickém případě.

2 Cíle týkající se rozvoje profese

- 2.1 Absolvent/ka bude schopen/schopna na základě svých vědomostí, dovedností přispívat k profesionalizaci oboru adiktologie, zvyšování prestiže a postavení adiktologa ve společnosti.
- 2.2 Absolvent/ka bude znát aktuální stav rozvoje adiktologie v ČR i v zahraničí a je schopen/schopna kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje oboru.
- 2.3 Absolvent/ka se bude orientovat v oblasti problematiky veřejného zdraví, včetně oblasti časné diagnostiky, screeningových testů a krátkých intervencí, včetně schopnosti v těchto metodách školit další zdravotnické pracovníky.
- 2.4 Absolvent/ka bude mít znalosti a dovednosti v oblasti duševního zdraví a svými kompetencemi bude mít předpoklady působit jako generický pracovník v oblasti duševního zdraví, např. na postu poradce, konzultanta pro adiktologické problémy, na pozici case manažera. Zejména pro cílovou skupinu pacientů s komorbiditami spojenými s adiktologickými problémy.
- 2.5 Absolvent bude schopen/schopna rozumět cílům a postupům primární prevence užívání návykových látek a vzniku a vývoji nelátkových závislostí, bude mít základní dovednosti v oblasti preventivně výchovné práce.
- 2.6 Absolvent/ka bude schopen/schopna samostatně aplikovat, adaptovat, implementovat, realizovat a vyhodnocovat preventivní intervence na úrovni všeobecné, selektivní a indikované prevence, včetně základního poradenství.
- 2.7 Absolvent/ka bude schopen/schopna rozumět společenským a právním souvislostem své profese, základům racionální drogové politiky, veřejného zdravotnictví, základům managementu služeb.
- 2.8 Absolvent/ka bude rozumět zákonným normám a standardům relevantních pro jeho práci. Bude rozumět a používat mezinárodní adiktologickou terminologii v angličtině.
- 2.9 Absolvent/ka bude schopen/schopna se v oblasti adiktologie podílet na výzkumné činnosti, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.

3 Cíle týkající se získání znalostí právního řádu v oblasti adiktologie

- 3.1 Absolvent/ka se bude orientovat v právním řádu ČR, který upravuje poskytování zdravotních služeb. Zná rozsah kompetencí povolání adiktologa.
- 3.2 Absolvent/ka bude respektovat právní předpisy a doporučení Evropské unie (EU) týkající se poskytování zdravotních služeb.

III. Profil absolventa studijního programu

Absolvent získá znalosti a dovednosti v:

- a) anatomii, biologii člověka, chemii, biochemii, základech lékařské terminologie, zdravotnické informatice, fyziologii, základech klinické medicíny, etice, patologii a patologické fyziologii, klinické farmakologii, hygieně a epidemiologii, pediatrii, obecné a vývojové psychologii, metodologii adiktologického a epidemiologického výzkumu a v souvisejících klinických lékařských oborech,
- b) adiktologii a klinické psychologii a základní znalosti v dalších s adiktologií souvisejících teoretických a klinických oborech, a to v duševním zdraví a životním stylu, základech psychologické a psychiatrické diagnostiky, základech sociologie a sociální psychologie, pedagogiky a speciální pedagogiky, sociální práci a politice, obecné a speciální psychiatrii a psychoterapii, opatřeních potlačujících užívání návykových látek, svépomocných nástrojů léčby uživatelů návykových látek, teorii koordinované péče, teorii poradenské práce, v problematice patologického hráčství a nezvládnutého užívání moderních komunikačních technologií, v kriminologii, drogové politice, primární drogové prevenci, v problematice užívání drog; systému léčebné adiktologické péče zejména v nízkoprahových službách, ambulantní a lůžkovou péči, terapeutických komunitách a následné péči; komunitní péči, klinické adiktologii, zejména v klinické psychofarmakologii návykových látek, etiologických a patogenetických aspektech užívání návykových látek, komplikacích poruch způsobených užíváním návykových látek a jejich léčby; substituční léčbě, organizaci poskytování adiktologické péče v rámci zařízení poskytujících zdravotní služby nebo sociální služby a v rámci školských zařízení,
- c) souvisejících oborech, a to v rehabilitaci, ergonomii, základech informatiky, statistiky a metodologie vědeckého výzkumu, a dále v základech práva,

a zkušenosti na základě:

praktického vyučování poskytujícího dovednosti navazující na teoretické obory, a to zejména v oblasti úvodního rozhovoru a vedení diagnosticko-terapeutického rozhovoru, metod práce s týmem, metod práce s rodinami, ve včasné intervenci a krizové intervenci, nácviku koordinované péče, praxi primárně-preventivních programů, nácviku sociálně-právních dovedností a sociálně-psychologickém a poradenském výcviku; praktické vyučování probíhá ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb systému léčebné adiktologické péče, zejména v zařízeních nízkoprahových služeb, ambulantní péče a substituční léčby, následné péče, péče v terapeutických komunitách a ve vlastním sociálním prostředí jedinců.

Profesní kompetence k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu zahrnují kompetence:

1. Autonomní, nezávislé kompetence

Vykonávání preventivní a léčebné činnosti v oblasti problematiky užívání návykových látek a závislostního chování. Adiktolog bez indikace lékaře, v rozsahu své odborné způsobilosti, zajišťuje adiktologickou péči v souladu s právními předpisy a standardy.

- Vyhledává a identifikuje osoby ohrožené zdravím škodlivými návyky a u nich provádí potřebné intervence.
- Provádí komplexní adiktologickou diagnostiku a identifikuje a hodnotí potřeby klienta v oblasti tělesné, psychické, sociální a spirituální, které jsou změněné nebo vzniklé v souvislosti se závislostí.
- Určuje vhodná opatření a sestavuje individuální plán péče a dalších opatření pro dosažení stanovených léčebných cílů.
- Orientuje se v dostupných typech služeb, indikuje vhodnou péči a adekvátně klienty odkazuje. Komunikuje s ostatními odborníky ve zdravotnictví i v dalších oblastech.
- Vykonává poradenskou a terapeutickou činnost individuální, rodinnou a skupinovou.
- Rozumí principům přístupu case managementu a dokáže ho uplatnit.
- Disponuje dovedností pracovat s motivací klienta za využití techniky motivačních rozhovorů.
- Je schopen zvládnout krizovou situaci klienta a poskytnout přiměřené intervence.
- Stanoví a je schopen realizovat program primární prevence.
- Rozumí principům minimalizace rizik (harm reduction) a tyto v praxi uplatňuje.
- Vyhodnocuje výsledky a účinnost provedené péče a modifikuje další opatření.

Podpora zdraví a prevence rozvoje závislosti, re-integrace do společnosti

- Ke klientovi přistupuje v rámci bio-psycho-socio-spirituálního holistického přístupu, bere v úvahu prostředí, ve kterém klient žije a jeho způsob života. Zjišťuje všechny dostupné zdroje, které jsou nutné pro zvládnutí jeho obtíží a naplnění potřeb.
- Určuje opatření, která podporují zdraví nebo prevenci rozvoje obtíží spojených s užíváním návykových látek závislostním chováním.
- Podporuje klienta ve změně životního stylu, navrhuje alternativy, zprostředkovává kontakt s komunitou.
- Instruuje zdravotnické pracovníky v oblasti péče o osoby ohrožené zdravím škodlivými návyky.
- Podílí se na vyhodnocování výsledků provedených opatření nebo toto vyhodnocení samostatně provádí.

Poskytování informací a edukace

- Zprostředkovává osobám ohroženým závislostí, uživatelům návykových látek a závislým, jejich rodinám i veřejnosti potřebné informace v přiměřené formě v rozsahu své způsobilosti a stará se o to, aby tyto informace byly srozumitelné.
- Podílí se na vzdělávání členů týmu a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.
- Podílí se na kvalifikačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků.
- Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.

2. Kooperativní, závislé kompetence

- respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu klienta
- provádí vyšetření a léčebná opatření, která indikuje lékař, klinický psycholog, klinický logoped s ohledem na individuální potřeby klienta
- zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky

3. Kompetence v oblasti managementu kvality

- ovládá a v praxi implementuje požadavky systémů managementu kvality s ohledem na národní a mezinárodní standardy a požadavky
- podílí se na tvorbě a udržování dokumentace (např. standardní operační postupy, metodické postupy)
- je si vědom/a potřeby měření kvality a efektivity služeb a intervencí a tuto evaluaci sám/sama provádí
- podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality péče

4. Kompetence v oblasti ekonomie, managementu a politiky

- podílí se na zpracování dat pro ekonomické účely
- provádí analýzy ekonomické náročnosti poskytovaných služeb
- rozumí základním principům a pravidlům uplatňovaným ve fungování adiktologických organizací včetně základních povinností spojených se zaměstnaneckou pozicí
- je vybaven orientací ve financování služby a možnostech získání finanční podpory od relevantních subjektů
- dovede posoudit, analyzovat rizika spadající do oblasti adiktologické péče a plánovat, provést a kontrolovat nezbytná opatření k jejich eliminaci
- pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky
- při výkonu odborné péče sleduje její efektivitu a náklady
- metodicky vede, motivuje, vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky
- rozumí národním a mezinárodním konceptům protidrogové politiky a jejich možnostem a mezím
- uplatňuje prosazování strategií v souladu s evidence-based přístupem, a jedná v souladu s principy své profese ve smyslu obhajoby zájmů jednotlivců i společnosti v kontextu veřejného zdraví, principů harm reduction, prevence a léčby
- respektuje represivní složku protidrogové politiky

5. Kompetence v oblasti výzkumu a vývoje

- provádí přípravu a analýzu pro účely klinického výzkumu, vývoje či testování
- podílí se na zpracování dat pro účely klinického výzkumu, vývoje nebo testování
- kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu v oboru adiktologie a praxe založené na důkazech
- dokáže vyhledat odborné zdroje informací a realizovat vlastní výzkum včetně výběru vhodné kvantitativní nebo kvalitativní metody, sběru, analýzy a interpretace dat

6. Kompetence v oblasti postgraduálního vzdělávání a profesního rozvoje

- vzdělává se studiem odborné literatury a elektronických zdrojů, usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání
- absolvuje odborné kurzy a školicí akce pořádané vzdělávacími institucemi, odbornými společnostmi
- účastní se tuzemských i mezinárodních odborných konferencí
- podílí se na výzkumné práci v oboru adiktologie a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů, tím získává nové vědomosti
- sleduje vývoj a nové trendy v oblasti výzkumu adiktologické problematiky

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky k přijetí do studijního programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy.¹

Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium/vzdělávání, které je v souladu s platnými právními předpisy.⁵

Cizinci mohou studovat ve studijním programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy,¹

3. Výstupní podmínky, ukončování studia/vzdělávání

Způsob a podmínky kontroly studia a ukončení studia vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy,¹

---

⁵Vyhláška č. 271/2012 Sb., vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka)

Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce
- zkoušky z níže uvedených odborných předmětů:
  - kontinuum adiktologických služeb
  - klinická adiktologie
  - psychologie, psychopatologie, sociální práce, právo, výzkum

Povinné základní předměty – kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování zdravotnických služeb

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Anatomie	90
Biologie člověka	30
Základy lékařské terminologie	30
Fyziologie	60
Základy klinické medicíny	45
Etika a filosofie	45
Patologie a Patologická fyziologie	90
Klinická farmakologie	30
Hygiena a epidemiologie	30
První pomoc	30
CELKEM	480

Povinné oborové předměty – kategorie A

Znalosti z adiktologie, klinické psychologie a základní znalosti v dalších souvisejících teoretických a klinických oborech

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Úvod do studia adiktologie, historie oboru, koncepce oboru	45
Historie užívání návykových látek	45
Úvod do prevence rizikového chování	30
Přehled psychotropních látek, etiologie a patogeneze závislosti	60
Terapeutické kontinuum – předléčebné služby, ambulance, substituce	30
Terapeutické kontinuum – pobytová léčba, následná péče, svépomocná hnutí	30
Prevence ve školách a školských zařízeních	45
Emergentní adiktologie	30
Příjem, screening, posouzení, léčebný plán, dokumentace pro adiktology	30

Krizová intervence	30
Metody práce s motivací	30
Odborná terminologie v adiktologii	15
Komorbidity a komplikace závislosti, farmakoterapie závislosti	30
Prevence na úrovni rodiny	45
Prevence na úrovni pracoviště	45
Racionální drogová politika	30
Základy managementu adiktologických služeb	15
Klienti v konfliktu se zákonem	30
Specifické cílové skupiny adiktologických služeb	30
Adiktologické poradenství, časná intervence	30
Případová práce v nízkoprahových službách a postupy harm reduction	30
Případová práce v terapeutických komunitách	30
Metody práce s rodinami	30
Case management pro adiktology	30
Adiktologické intervence při odvykání kouření – praktikum	15
Práce s patologickými hráči	30
Evaluace adiktologických služeb	30
CELKEM	870

Povinné základní předměty – kategorie A

Znalosti z dalších souvisejících oborů

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Psychologie a komunikace	45
Základy vývojové psychologie	30
Základy sociologie, klinická sociologie	30
Sociální práce a politika 1	30
Sociální práce a politika 2	30
Veřejná správa a management organizací	15
Psychiatrie pro adiktology	60
Ošetrovatelství pro adiktology	30
Nácvik komunikačních dovedností, neverbální komunikace	30
Neurovědy	30
Pediatric	30
Právní minimum pro adiktology	30
Základy toxikologie	15
Kriminologie	30
Sociálně-psychologický a poradenský výcvik	60
CELKEM	495

Povinné základní předměty – kategorie A

Znalosti z metodologie a výzkumu

Název předmětu:	Počet hodin
Základy práce s odbornými informacemi	30
Cizí jazyk	60
Odborný cizí jazyk	60
Statistika pro adiktology – základy	30
Výzkumné praktikum	30
Kasuistická závěrečná práce	30
Základy psaní odborného textu	30
Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii	30
Bakalářský proseminář	30
Vedení bakalářské práce	10
CELKEM	340

Odborná praxe

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Minimální počet hodin
Nízkoprahové služby	40
Ambulantní léčba	40
Ústavní léčba závislosti	40
Obecná psychiatrie	40
Terapeutická komunita	40
Doléčovací program, služby následné péče	40
Další typy zařízení, případně vlastní sociální prostředí klientů	110
CELKEM	350

Praktické vyučování probíhá zejména formou odborných praxí ve zdravotnických zařízeních, zařízeních sociálních služeb, nízkoprahových služeb, ambulantní péče a substituční léčby, následné péče, péče v terapeutických komunitách a ve vlastním sociálním prostředí jedinců a dále praktickými návky ve výuce. Se zařízeními poskytujícími odbornou praxi jsou vždy uzavírány smlouvy.

Povinně volitelné předměty – kategorie B

Povinně volitelné předměty mohou vhodně rozšiřovat soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti, dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný

klinický obor. Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a jejich zařazení do výuky není povinné.

Příklady povinně volitelných předmětů (nemusí být do kurikula zařazeny)

Název předmětu:	Počet hodin
Odborný jazyk – angličtina	15
Úvodní interview a vedení diagnosticko-poradenského rozhovoru	15
Sociální deviace	15
Intervence zaměřené na rekreační užívání drog	15

Volitelné předměty – kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru. Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult.

Příklady volitelných předmětů (nemusí být do kurikula zařazeny)

Název předmětu:	Počet hodin
Ergoterapie v adiktologii	15
Case management jako doplněk léčebného kontinua - praktikum	15
Doplňková praxe	15
Ergonomie	15
Rehabilitace v komunitní péči	15

Odborná praxe:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
80	150	120	350 hodin

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 min. Délka cvičení v běžné praktické výuce je min. 45 minut.

Předměty standardu oboru Adiktolog jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (modulů). Jeden předmět může být součástí více modulů.

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro adiktologa

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola¹ v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu

ANATOMIE

Anotace předmětu:

Makroskopická anatomie orgánů, orgánových systémů a jejich topografických vztahů s důrazem na funkci a klinickou aplikaci. Neuroanatomie zahrnuje i mikroskopickou stavbu a spoje jednotlivých struktur CNS.

Název studijního předmětu

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy biologie člověka a lékařské genetiky, tzn. se zákonitostmi dědičnosti, její hmotnou podstatou, s možností zjišťování a prevence dědičných chorob a vrozených vývojových vad. Prohloubení znalostí o vývoji člověka, o příčinách individuálních rozdílů fyzických a duševních vlastností

Název studijního předmětu

ZÁKLADY LÉKAŘSKÉ TERMINOLOGIE

Anotace předmětu:

Předmět si klade za cíl poskytnout studentům orientaci v řeckolatinšské lékařské terminologii. Seminář umožňuje systémový vhled do dané problematiky jak z hlediska anatomického, tak z hlediska klinicko-patologického. Student je postupně seznamován s formálními pravidly fungování anatomických i klinicko-patologických termínů a s gramatickým i lexikálním aparátem, jež mu umožní těmto strukturám jednak do jisté míry věcně rozumět, jednak s nimi pracovat pomocí základních gramatických operací. Pozornost je věnována výhradně jevům, které mají praktický význam a využití v oblasti adiktologie.

Název studijního předmětu

FYZIOLOGIE

Anotace předmětu:

Předmět zahrnuje přednášky a semináře, jejichž obsahem je úvod do fyziologie, teorie regulace ve fyziologii, membránový potenciál buňky, fyziologie tělesných tekutin, přehled funkcí imunitního systému, fyziologie dýchání, termoregulace, základní přehled oběhové soustavy a srdeční práce,

fyziologie trávení. Semináře pak kladou důraz na propojení teoretických znalostí s biomedicínskou praxí. Zahrnují přehled vyšetření krve (kvalitativní a kvantitativní parametry), vyšetření dýchání (parametry plicní funkce), vyšetření oběhové soustavy (měření krevního tlaku, EKG a jeho základní interpretace).

Další část předmětu zahrnuje objasnění základních principů fyziologie vylučování, fyziologii žláz s vnitřní sekrecí (včetně fyziologie reprodukce), základní integrační mechanismy nervové tkáně a podstatu reflexu, specifické rysy nervové činnosti u člověka (včetně smyslů).

Název studijního předmětu

ZÁKLADY KLINICKÉ MEDICÍNY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je získání znalostí chorob zařazených do oborů interna, chirurgie, pediatrie, gynekologie a malých oborů. Studenti budou seznámeni s onemocněními interního charakteru, chirurgie, pediatrie, gynekologie, psychiatrie, ale i v jiných oborech medicíny, např. v dermatovenerologii, psychiatrii, očním lékařství a podobně. Informace budou schopni syntetizovat v předmětech aplikované ošetrovatelské péče v klinických oborech.

Název studijního předmětu

ETIKA A FILOSOFIE

Anotace předmětu:

Předmět seznamuje s otázkami obecné etiky a některými klíčovými otázkami etiky v medicíně, s nimiž se mohou posluchači nelékařských oborů setkávat. Témata výuky: Principy filosofie a filosofické etiky – Úvod do (lékařské) etiky – Etika v politice – Kategorie filosofické a lékařské etiky – Základy demokracie a lidská práva – Etika v dějinách – Vztah lékař a pacient – Etické otázky kolem počátku života – Etické otázky alokace – Etické otázky transplantací – Sebevražedné jednání – Filosofie medicíny – Paliativní medicína a umírání.

Název studijního předmětu

PATOLOGIE A PATOLOGICKÁ FYZIOLOGIE

Anotace předmětu:

Patologie a patofyziologie patří mezi základní předměty, seznamující studenty s podstatou a projevy nemoci. Má morfologickou část, zabývající se hlavně viditelnými změnami orgánů, a část patofyziologickou, zabývající se hlavně etiopatogenezí, vytvářející představu o změněných funkcích v nemocném organismu. Z didaktického hlediska je rozdělen na část obecnou a speciální. V obecné části jsou jen stručně probrány základní pojmy a obecné mechanismy, které jsou pak na konkrétních onemocněních prezentovány v části speciální. Přednášky a semináře jsou prokládány četnými schémata a v případě patologie i bohatou fotodokumentací. Cílem je vytvořit studentům představu o morfologickém podkladu a změně funkcí u nejčastějších onemocnění, s nimiž se adiktologové budou v praxi setkávat. Znalost těchto faktů a jejich terminologie je nutným základem celého dalšího studia.

Název studijního předmětu

KLINICKÁ FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu:

Náplní předmětu jsou semináře na témata: farmakodynamika, farmakokinetika, nežádoucí účinky léčiv, systémově a na jednotlivá onemocnění orientované skupiny farmak. Témata jednotlivých seminářů: Farmakoterapie bolesti; opioidní a neopoidní analgetika. Léčba drogové závislosti. Léčiva chorob pohybového ústrojí; steroidní a nesteroidní protizánětlivé látky, antirevmatika, antiuretika, myorelaxancia. Antidiabetika; léčba obezity. Léčiva ovlivňující vegetativní nervový systém – léčebné uplatnění. Léčiva ovlivňující kardiovaskulární systém. Vliv potravy na farmakokinetiku léčiv, vliv léčiv na motorické a kognitivní schopnosti pacientů. Přehled léčiv používaných u onemocnění gastrointestinálního, urogenitálního a dýchacího systému. Antibiotika, protinádorová farmakoterapie – přehled. Léčiva působící na centrální nervový systém; celková anestetika, hypnotika, antiepileptika, antiparkinsonika. Psychofarmaka – přehled, hlavní skupiny léčiv.

Název studijního předmětu

HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje přehled v hygieně a epidemiologii pro studenty využitelný v jejich budoucí praxi. Ve společném výukovém kmeni seznamuje studenty se základy hygieny prostředí (ovzduší, půda, voda, vnitřní prostředí budov), hygieny práce a faktory životního stylu. Epidemiologie se věnuje základním zdravotním ukazatelům, epidemiologii neinfekčních i infekčních nemocí, nozokomiálním nákazám, preventivním a represivním protiepidemickým opatřením.

Název studijního předmětu

PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu:

Student po absolvování předmětu získá základní znalosti a praktické dovednosti potřebné k provedení první pomoci v terénu. Kurz se skládá z teoretické a praktické části.

Povinné oborové předměty – kategorie A
Znalosti z adiktologie, klinické psychologie a základní znalosti v dalších souvisejících teoretických a klinických oborech

Název studijního předmětu:

ÚVOD DO STUDIA ADIKTOLOGIE, HISTORIE OBORU, KONCEPCE OBORU

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je uvést studenty do porozumění a přehledu koncepce a průběhu studia. Dále seznámit je s adiktologií jako vědním oborem i jako profesí. Poskytnout studentům pohled na historii tohoto vývoje, na současný stav – včetně právních předpisů i mezinárodního kontextu oboru. Předmět se zabývá identitou profesionála, poskytuje klíčové informace pro porozumění studijnímu programu.

Název studijního předmětu:

HISTORIE UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je uvést studenty do porozumění vývoje společnosti, kultury a životního stylu, který byl vždy spojen s užíváním návykových látek. Studenti jsou seznámeni s měnícím se životním stylem a rolí návykových látek v něm, se kterým koresponduje i vývoj přístupů k návykovým látkám a jejich uživatelům. Návykové látky jsou představeny v celé široké škále jejich využití – jako základních potravin, jako součást náboženských a společenských obřadů až k jejich rekreačnímu užívání, škodlivému užívání a fenoménům považovaným za závislost. Pozornost je věnována i kulturním odlišnostem – v historii i současnosti. Jsou uvedeny základní mezinárodní smlouvy, které se této problematice týkají. Návykové látky jsou uvedeny i jako politikum a předmět ekonomické činnosti a zájmů.

Název studijního předmětu:

ÚVOD DO PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je poskytnutí základního vhledu do problematiky prevence. Základní témata: Význam prevence – Seznámení s důležitými / kritickými tématy v oblasti prevence – Základní definice prevence – Role profesionálů v prevenci, kompetence a úkoly preventivního profesionála – Osobní úroveň „preventivních“ kompetencí – Transdisciplinární přístup v prevenci – Efektivita a kvalita – Úrovně prevence.

Název studijního předmětu

PŘEHLED PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK, ETIOLOGIE A PATOGENEZE ZÁVISLOSTÍ

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se substancemi, které jsou pro své psychotropní účinky řazeny mezi návykové látky. Ve dvou semestrech jsou seznámeni zevrubně s charakteristikou, mechanismy působení, specifickými projevy, riziky a možnostmi léčebných postupů. Součástí výkladu je i princip rozvoje závislosti, genetické dispozice. Rozdělení návykových látek, charakteristika hlavních skupin a popis důležitých látek, které se v ČR zneužívají.

Název studijního předmětu

TERAPEUTICKÉ KONTINUUM 1 – PŘEDLÉČEBNÉ SLUŽBY, AMBULANCE, SUBSTITUCE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s typy a návazností služeb v tzv. terapeutickém kontinuu v první části, tj. předléčebné služby, depistáž vč. screeningu a krátké intervence a vstupu do služeb, ambulance, nízkoprahové služby atd. Typy adiktologických služeb jsou definovány v pojetí tuzemských standardů. Zmíněny jsou i adiktologické služby poskytované v zahraničí. Představení služeb je praktické, konkrétní. Cvičení využívá „problem-based learning“ pojetí – studenti sami shromažďují a třídí informace, které jim poskytuje začátek odborných praxí a zdroje, které sami naleznou.

Název studijního předmětu

TERAPEUTICKÉ KONTINUUM 2 – POBYTOVÁ LÉČBA, NÁSLEDNÁ PÉČE, SVÉPOMOCNÁ HNUTÍ

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s typy a návazností služeb v tzv. terapeutickém kontinuu ve druhé části, tj. detoxifikace, ústavní/residenční programy, následná péče, specifické služby ve výkonu trestu a v rámci probace. Typy adiktologických služeb jsou definovány v pojetí tuzemských standardů. Zmíněny jsou i adiktologické služby poskytované v zahraničí. Představení služeb je praktické, konkrétní. Cvičení využívá „problem-based learning“ pojetí – studenti sami shromažďují a třídí informace, které jim poskytuje začátek odborných praxí a zdroje, které sami naleznou.

Název studijního předmětu

PREVENCE VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s problematikou školské prevence rizikového chování. Výuka teorie je doplňována cvičeními, ve kterých probíhají praktické ukázky a nácviky technik práce

na úrovni všeobecné, selektivní a indikované prevence. Předmět je součástí linie preventivních předmětů, která poskytuje celek znalostí a dovedností budoucího adiktologa-preventivního pracovníka (poskytovatele služeb i jejich koordinátora).

Název studijního předmětu

EMERGENTNÍ ADIKTOLOGIE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámení s naléhavými a ohrožujícími stavy a situacemi v klinické praxi a cvičení praktických účelných intervencí. Při výuce je využíváno simulací praktických situací a nácviků variant účinných a bezpečných postupů. Důraz je kladen na celostní přístup ke zvládnání situace.

Název studijního předmětu

PŘÍJEM, SCREENING, POSOUZENÍ, LÉČEBNÝ PLÁN, DOKUMENTACE PRO ADIKTOLOGY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se znalostí principů úvodní fáze adiktologické terapie, dalšího postupu jejího procesu a základními činnostmi adiktologa v tomto procesu. Tyto znalosti jsou v praktických cvičeních integrovány do role adiktologického poradce a terapeuta. Základní témata: Navázání kontaktu, úvodní rozhovor, zhodnocení motivace, zapojení klienta do procesu plánování léčby – Anamnéza – Screening, hodnocení – adiktologická, psychologická, psychiatrická, sociální diagnostika. Orientační zhodnocení kognitivních funkcí. Cíl, účel, oblasti, nástroje hodnocení, dokumentace, závěr hodnocení. Diagnostická kritéria Mezinárodní Klasifikace Nemocí - 10, Diagnostický a Statistický Manuál Americké Psychiatrické společnosti 5 – Krátká intervence – Plánování léčby, léčebný plán. Shrnutí případu – Strukturování dokumentace podporující efektivní léčbu – Role adiktologa v procesu posouzení a plánování léčby.

Název studijního předmětu

KRIZOVÁ INTERVENCE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je praktické cvičení v technikách a postupech krizové intervence jako specifického postupu emergentní adiktologie. Témata: Definice krize a krizové intervence – Postupy, kroky k řízení krize, základní koncepty v krizové intervenci, praktické dovednosti v krizové intervenci. Telefonická krizová intervence.

Název studijního předmětu

METODY PRÁCE S MOTIVACÍ

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je formou cvičení naučit studenty základním postupům motivačních rozhovorů jako evidence-based postupu. Znalost principů a postupů se ve cvičeních integruje do práce adiktologického poradce na různých pozicích v terapeutickém kontinuu. Témata v nácviku: Práce s rozpoznáním a zvládnutím konfrontace, ambivalence, odporu – Teorie změny – práce se změnou – Praktické využití konceptu kola změny – jednotlivé úrovně – Prevence relapsu jako součást motivační práce.

Název studijního předmětu

ODBORNÁ TERMINOLOGIE V ADIKTOLOGII

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je umožnit studentům na počátku linie adiktologických odborných předmětů aktivně pracovat na orientaci v základní terminologii a rozlišit význam termínů i podle kontextu, ve kterém jsou používány. K tomuto cíli přispívá i organizace výuky formou „problem-based learning“, kdy studenti sami formou cvičení hledají zdroje a diskutují výstupy svých průzkumů. Součástí obsahu je i označení ekvivalentů v tuzemské a zahraniční terminologii. Vyučující vede studenty i k porozumění historickému vývoji terminologie – upozorňuje studenty na trendy v terminologii, na teorii stigmatu a etická dilemata používané terminologie.

Název studijního předmětu

KOMORBIDITY A KOMPLIKACE ZÁVISLOSTI, FARMAKOTERAPIE ZÁVISLOSTI

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je navázat na dosud probrané kapitoly klinické adiktologie informacemi o medicínských a psychosociálních faktorech komplikujících adiktologický léčebný proces. Výklad je doprovázen možnostmi intervencí v rámci komplexního přístupu k léčbě závislosti. Zvláštní pozornost je věnována praktické cílené účinné farmakoterapii. Výuka integruje získané znalosti do dovedností v roli adiktologických poradců a pracovníků v terapeutickém kontinuu.

Název studijního předmětu

PREVENCE NA ÚROVNI RODINY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s ochrannými a rizikovými faktory rodinného prostředí. Zabývá se především významem rodičovské kontroly, rodičovského stylu, aj. Představuje nosné teorie a jejich aplikaci v praxi (cvičení – ukázky konkrétních programů).

Název studijního předmětu

PREVENCE NA ÚROVNI PRACOVIŠTĚ

Anotace předmětu:

Předmět představuje málo diskutovanou oblast prevence, ve které je nicméně dopad adiktologických problémů zásadní nejen na jednotlivce-zaměstnance, ale i na organizace (v termínech ekonomických nákladů, škod). Předmět seznamuje i s možným prospěchem vyplývajícím z předcházení příčinám namísto řešení následků.

Název studijního předmětu

RACIONÁLNÍ DROGOVÁ POLITIKA

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je navázat na historický přehled užívání návykových látek, na předměty seznamující studenty se způsoby zvládnání adiktologických problémů na úrovni klientů, rodin, skupin a komunity. Předmět seznamuje se základními principy tvorby racionální drogové politiky na různých úrovních.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY MANAGEMENTU ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB

Anotace předmětu:

Předmět navazuje na předměty Veřejná správa a management organizací a Evaluace adiktologických služeb. Cílem je poskytnout znalosti podstatné pro pochopení rámce doposud probraných témat. Teorie řízení adiktologických služeb, zřizovaných zejména jako zdravotní a sociální služby. Témata: Institucionální rámec adiktologických služeb – Finanční management, finanční zdroje – Personální management. Programy péče o pracovníky. Supervize – Projektový management – Specifika dotačních řízení.

Název studijního předmětu

KLIENTI V KONFLIKTU SE ZÁKONEM

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy trestního práva – zejména ve vztahu k řešení praktických problémů klientů adiktologických služeb. Přehledné řazení fází procesu trestního řízení je modelováno na praktických reálných případech, ve kterých je integrována možnost vstupu adiktologa.

Název studijního předmětu

SPECIFICKÉ CÍLOVÉ SKUPINY ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s potřebnými znalostmi a praktickými postupy, které se v adiktologii osvědčují při práci se specifickými cílovými skupinami. Předmět prohlubuje znalosti a dovednosti získané v základních předmětech. Integruje poznatky o specifických skupinách do role adiktologických poradců.

Název studijního předmětu

ADIKTOLOGICKÉ PORADENSTVÍ, ČASNÁ INTERVENCE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je další integrace základních dovedností (příjem, posouzení, kontrakt, individuální plán) do jedné ze základních rolí adiktologa – role poradce. V této roli vystupuje ve všech službách terapeutického kontinua, v předléčebných službách, ve službách primární léčby i v následné péči. Teorie je integrována do dovedností formou cvičení role poradce v reálných kazuistických případech. Výuka probíhá i živě s klienty.

Název studijního předmětu

PŘÍPADOVÁ PRÁCE V NÍZKOPRAHOVÝCH SLUŽBÁCH A POSTUPY HARM REDUCTION

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s konkrétními postupy práce ve službách terapeutického kontinua – specificky v nízkoprahových kontaktních a poradenských službách, využívajících často principy harm reduction. Vedle prohloubení znalostí principů a účinných faktorů jde ve cvičeních i o využití kazuistik k ilustraci práce v konkrétních případech.

Název studijního předmětu

PŘÍPADOVÁ PRÁCE V TERAPEUTICKÝCH KOMUNITÁCH

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty s konkrétními postupy práce ve službách terapeutického kontinua – specificky v terapeutických komunitách. Vedle prohloubení znalostí principů a účinných faktorů v terapeutických komunitách jde ve cvičeních i o využití kazuistik k ilustraci práce v konkrétních případech.

Název studijního předmětu

METODY PRÁCE S RODINAMI

Anotace předmětu:

Předmět navazuje na linii výuky poradenských dovedností, soustředí se na práci s rodinou jako jedinečnou sociální skupinou. Studenti jsou seznámeni s teorií a mají možnost nácviku základních metod práce. Témata: Rodinné faktory vzniku, vývoje a udržování návykových poruch (např. kodependence) – Význam rodiny a dalších blízkých v léčbě a sociální rehabilitaci uživatelů návykových látek – Rodinná terapie. Rodinné poradenství. Základní teoretické přístupy k práci s rodinou – Zapojení rodiny do spolupráce – Krátkodobé intervence v rodině – Účinné faktory v práci s rodinou – Limity práce s rodinou – Etická dilemata.

Název studijního předmětu

CASE MANAGEMENT PRO ADIKTOLOGY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními principy, modely a zásadami case managementu (CM) jako intenzivní individualizované péče pro zvláště náročné klienty, případně postupu práce v obtížné fázi léčebného procesu. Teoretické znalosti jsou integrovány do praktických dovedností ve cvičeních. K práci jsou využívány reálné kazuistiky.

Název studijního předmětu

ADIKTOLOGICKÉ INTERVENCE PŘI ODVYKÁNÍ KOUŘENÍ – PRAKTIKUM

Anotace předmětu:

Předmět je primárně zaměřen na praktický nácvik adiktologického poradenství s kuřáky tabáku včetně specifických cílových skupin (např. těhotné ženy, adolescenti, psychiatrickí pacienti). Předmět probíhá formou cvičení s vybranými kazuistikami pacientů. Trénink adiktologických poradenských intervencí s kuřáky tabáku bude specificky zaměřen na tyto okruhy: Stanovení míry závislosti na tabáku s využitím diagnostických nástrojů – Mapování a techniky posilování motivace pacienta – Edukace a doporučení svépomocných materiálů – Stanovení vhodné formy nikotinové substituce dle individuálních potřeb kuřáka – Podpora a posilování self-efficacy pacienta – Techniky prevence relapsu a udržení změny – Plánování a management jednotlivých sezení a kontrol – Matching návazných služeb.

Název studijního předmětu

PRÁCE S PATOLOGICKÝMI HRÁČI

Anotace předmětu:

Anotace předmětu: Cílem předmětu linie praktických dovedností je seznámit studenty se základními postupy práce s patologickými hráči a se širší skupinou tzv. nelátkových závislostí, závislostí na procesech atp. Témata: Okruhy tzv. nelátkových závislostí, resumé neurobiologie vzniku

nelátkových závislostí – Poradenství patologickým hráčům – Zapojení rodiny – Práce s nutkáním, impulsivitou – Prevence relapsu u patologických hráčů a závislých na procesech – Konsolidace rodiny – Dluhové poradenství.

Název studijního předmětu

EVALUACE ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB

Anotace předmětu:

Předmět navazuje na úvod do managementu a veřejné správy (praktické situace) a na předměty zabývající se popisem služeb terapeutického kontinua. Jeho cílem je seznámit studenty prakticky s postupy, které umožňují hodnotit nákladnost, kvalitu, efektivitu služeb. Hodnocení má sloužit zejména managementu organizací a pracovníkům organizací, kteří adiktologické služby zřizují.

<p style="text-align: center;">Povinné základní předměty – kategorie A Znalosti z dalších souvisejících oborů</p>

Název studijního předmětu

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy psychologie jako nedílné součásti bio-psycho-socio-spirituálního modelu celostního přístupu v adiktologii. Součástí obsahu je i teoretická příprava – porozumění klíčové roli komunikace ve vzájemné interakci, jako základu klinické práce. Témata výuky: Psychologie jako obor spoluvytvářející adiktologii – Základní okruhy psychologie – Psychologie osobnosti – základní dynamické, kognitivní, humanistické koncepty, teorie učení – Emoce a motivace – Vnímání, pozornost, paměť, řeč, jazyk a myšlení – Komunikace, obecná teorie – Základy efektivní a etické komunikace v pomáhajících profesích.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je navázat na obecnou psychologii a psychologii komunikace seznámením s vývojem osobnosti, faktory vývoje, stádií vývoje, protektivními a patologickými faktory vývoje. Obsah se soustředí na uznávané teoretické koncepty širšího dosahu. Předmět poskytuje základní znalosti pro klinicky zaměřené adiktologické předměty.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY SOCIOLOGIE, KLINICKÁ SOCIOLOGIE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se socio-základy komplexního bio-psycho-sociálně-spirituálního modelu přístupu ke klinické práci. Student se učí ve cvičeních rozpoznávat užitečnost konceptů sociologie pro praktické porozumění faktorům vzniku, vývoje a udržování adiktologických problémů. Uvažuje i o protektivních či uzdravných faktorech.

Název studijního předmětu

SOCIÁLNÍ PRÁCE A POLITIKA

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje studentům přehled o systému sociální politiky v ČR. Studenti si osvojí základní sociálně-politickou terminologii, naučí se pracovat se zákony a souvisejícími předpisy, ze kterých sociální politika čerpá. Tyto zákony a další související právní normy se naučí aplikovat v praxi. Předmět rozvíjí sociálně-právní vědomí a všeobecný přehled včetně chápání historických sociálně-politických souvislostí vzhledem k budoucímu odbornému zaměření studentů. Většinu poznatků si procvičí formou praktických aplikací zaměřených cíleně na jednotlivé subjekty sociální politiky. Studenti mají přehled o jednotlivých dávkách vyplývajících ze sociálního pojištění, dávkách státní sociální podpory a sociální péče a tyto poznatky dovedou propojit s vědomostmi nabytými v dalších předmětech studovaných v rámci vybraného oboru.

Dále předmět poskytuje studentům přehled o typologii sociálních služeb v ČR a o různých typech sociální práce. Po absolvování předmětu budou studenti a studentky schopni: orientovat se v teoretických východiscích sociální práce a jejích základních metodách – znát a umět používat základní právní předpisy týkající se sociální práce ve vztahu k sociálním službám, budou je umět vyhledat a orientovat se v nich a aplikovat je – rozumět kritériím kvality sociálních služeb – mít přehled o síti sociálních služeb v ČR.

Název studijního předmětu

VEŘEJNÁ SPRÁVA A MANAGEMENT ORGANIZACÍ

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je získání úvodního vhledu do problematiky managementu organizací formou seznámení s praktickými modelovými příklady situací, které jsou typickými úkoly pro manažery organizací poskytujících služby. Předmět je zařazen v úvodu studia, aby modeloval institucionální rámec pro poskytování služeb. Studenti formou cvičení přístupem „problem-based learning“ sami přinášejí případy, které vyhledali v rámci vlastní praxe nebo průzkumem dalších zdrojů. Předmět není postaven na získání teoretických vědomostí a frontální výuce, jeho smyslem je přiblížení konkrétním situacím.

Název studijního předmětu

PSYCHIATRIE PRO ADIKTOLOGY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní znalosti o psychiatrii jako oboru věd o duševním zdraví, které jsou jedním z pilířů bio-psycho-socio-spirituálního modelu. Od počátku je předmět zaměřen na praktickou aplikaci poznatků do práce v adiktologii. Základní tematické okruhy: Psychiatrie jako obor – stručný přehled vývoje psychiatrie, základní termíny – Psychiatrie jako součást oboru duševního zdraví – Duševní nemoc a vývoj názorů na ní. Koncept úzdravy – Modely duševních poruch. Základní koncepty psychosomatiky – Etika v psychiatrii – Obecná psychiatrie: symptomy a syndromy v základních okruzích poruch psychických funkcí: vědomí, efektivita, vnímání, myšlení, chování, osobnost, intelekt atd. – Psychiatrické vyšetření a psychopatologický rozbor – Přehled terapie duševních poruch, základy farmakoterapie – Speciální psychiatrie: hlavní skupiny psychických poruch s ohledem na Mezinárodní Klasifikace Nemocí – 10 a Diagnostický a Statistický Manuál Americké Psychiatrické společnosti 5 – Poruchy nejčastěji se vyskytující jako duální diagnózy při užívání návykových látek.

Název studijního předmětu

OŠETŘOVATELSTVÍ PRO ADIKTOLOGY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je formou cvičení naučit studenty základům praktických ošetrovatelských výkonů, které adiktologové ve své praxi provádějí v celém terapeutickém kontinuu služeb. V tématech jsou zohledněny i výkony, které jsou součástí sazebníku výkonů profese adiktologa. Výkony jsou ve výkladu uvedeny do kontextu zdravotnické praxe.

Název studijního předmětu

NÁCVIK KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ, NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je v úvodu studia podpořit studenty v rozpoznání vlastních komunikačních dispozic a bloků prostřednictvím praktických cvičení, ve kterých se účastní modelových komunikačních situací – souvisejících se studiem, prezentací, efektivní komunikací v pracovním prostředí. V praktických situacích se učí zásadám efektivní komunikace, jsou upozorněni na komunikační pasti, manévry. Součástí modelových situací je práce dialogická i práce v komunikaci v malé skupině, prezentace před skupinou.

Název studijního předmětu

NEUROVĚDY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je navázat na probrané účinky psychotropních látek a rozšířit znalosti studentů o mechanismech působení psychotropních látek v různých oblastech centrálního a periferního nervového systému. Podrobnější výklad struktur a procesů, látka je probrána v kontextu neurověd jako dynamicky se rozvíjejícího oboru.

Název studijního předmětu

PEDIATRIE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je předat studentům základní znalosti obecné pediatrie se zaměřením na rizikové věkové skupiny. Předmět pediatrie je důležitým doplňkem studia adiktologie, neboť se zabývá problematikou věkových skupin, které jsou mimořádně často postiženy problematikou návykových látek. Nejčastěji se problematika týká pozdního školního věku a dospívajících, na druhé straně se ale týká i problematiky novorozenců (drogově závislých matek). Vybrané kapitoly, které jsou zařazeny do výuky s ohledem na základní problematiku užívání návykových látek. Relevantní témata pro adiktology jsou například i vliv uživatelského stylu rodičů na zdraví dětí, syndrom týraného a zneužívaného dítěte atd.

Název studijního předmětu

PRÁVNÍ MINIMUM PRO ADIKTOLOGY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout úvod do problematiky právního kontextu adiktologie jako profese v celém rozsahu zakotvení. Dále je poskytnut přehled norem zdravotnických a norem, které jsou podstatné pro práci s klienty (okruh občanského práva).

Název studijního předmětu

ZÁKLADY TOXIKOLOGIE

Anotace předmětu:

Témata: Úvod do toxikologie. Osud xenobiotik v organismu – Toxicita – Toxikologická laboratorní diagnostika – Screening, confirmace – Interpretace nálezů – Návykové látky v toxikologické praxi – Rostlinné návykové látky, abúzus – Alternativní materiály pro dokazování v toxikologii – Návykové látky při výkonu povolání, v dopravě – Zajímavé kazuistiky v toxikologii – Morbidita a mortalita v souvislosti s abúzem návykových látek.

Název studijního předmětu

KRIMINOLOGIE

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy kriminologie jako multidisciplinární vědy. Studenti hlouběji porozumí vztahu mezi sociálně-patologickými jevy a trestně-politickým přístupům k jejich řešení. Důraz je kladen na pochopení vztahu mezi užíváním návykových látek a překračováním zákona.

Název studijního předmětu

SOCIÁLNĚ-PSYCHOLOGICKÝ A PORADENSKÝ VÝCVIK

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout studentům formou intenzivního cvičení možnost praktického nácviku a použití technik a strategií, které jsou součástí adiktologického individuálního a skupinového (rodinného) poradenství. Předmět tak prakticky završuje linii sociálně-psychologických předmětů. Předmět se odehrává sebezkušenostní formou, využívají se modelové situace, formy „empatických laboratoří“ aj.

Povinné základní předměty – kategorie A
Znalosti metodologie a výzkumu

Název studijního předmětu

ZÁKLADY PRÁCE S ODBORNÝMI INFORMACEMI

Anotace předmětu:

Témata výuky: Základní odborná terminologie – Informační cyklus – Typologie dokumentů – Katalogy a souborné katalogy knihoven – Informační instituce – Vyhledávání ve zdrojích na internetu a univerzitních knihovnách - Databáze – Citování použité literatury – Citační a referenční manažery – Příprava rešerše – Typy písemné a ústní odborné komunikace – Příprava recenze a CV – Základy psaní profesních prací.

Název studijního předmětu

CIZÍ JAZYK

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je prokázat dosaženou vstupní úroveň v cizím jazyce (B1 dle SERR), která je nezbytným předpokladem pro absolvování kurzu Odborný cizí jazyk – bakalářské studium ve 2. ročníku studia. Vstupní úroveň je ověřována při vstupním testování na začátku výuky v zimním semestru. Pro studenty s nedostatečnou vstupní úrovní slouží dvousemestrální kurz ke kompenzaci nedostatků a upevnění gramatických znalostí a praktických dovedností pro odbornou komunikaci a studium odborné terminologie.

Název studijního předmětu

ODBORNÝ CIZÍ JAZYK

Anotace předmětu:

Cílem předmětu Odborný cizí jazyk – bakalářské prezenční studium ve 2. ročníku studia je rozvoj komunikativní kompetence v odborném cizím jazyce, a to v písemném a ústním projevu, v porozumění textu, s důrazem na osvojení odborné terminologie v tematických oblastech příslušného studijního oboru. Kurz se pohybuje na úrovni B1 – B2 podle SERR pro jazyky.

Název studijního předmětu

STATISTIKA PRO ADIKTOLOGY – ZÁKLADY

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je v návaznosti na úvod do metodologie poskytnout základní znalosti a dovednosti v práci s kvantitativními daty. Cílem je zejména porozumění a kritické hodnocení výstupů kvantitativních výzkumů. Součástí výuky jsou i cvičení, kde studenti zpracovávají vlastní data (případně modelové příklady). Základní témata: Základní postupy zpracování kvantitativních dat, základy popisné statistiky – Proměnné, metody jejich získávání, kódování a přepis dat, datové matice

– Základní aritmetické postupy pro výpočty souborových charakteristik (střední hodnoty, četnosti) – Vytváření přehledných výstupů (tabulky, grafy, jejich interpretace) – Praktický nácvik s výpočetní technikou, práce v tabulkovém procesoru.

Název studijního předmětu

VÝZKUMNÉ PRAKTIKUM

Anotace předmětu:

Předmět ukončuje metodologickou linii studijního programu. Je určen k praktickému nácviku zejména kvalitativního přístupu k výzkumu. Lze v něm cvičit postupy ve všech fázích výzkumného procesu. Základní okruhy práce: Nalezení výzkumného problému – Formulace výzkumného cíle a otázek – Návrh designu výzkumu a konkrétního výzkumného postupu – Praktický nácvik výběru výzkumného souboru, tvorby dat a analýzy dat – Zpracování výsledků do závěrečné zprávy.

Název studijního předmětu

KASUISTICKÁ ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Anotace předmětu:

V rámci předmětu "Závěrečná kasuistická práce" prokazují studenti svou praktickou připravenost začít po ukončení studia pod supervizí pracovat s pacienty/klienty v oboru adiktologie. V závěrečné kasuistice mají prokázat schopnost propojit teoretické poznatky s praktickými dovednostmi, potřebnými pro výkon práce adiktologa. Cílem předmětu je úspěšně zvládnout zpracování kasuistické práce podle požadavků pro ukončení předmětu.

Název studijního předmětu

ZÁKLADY PSANÍ ODBORNÉHO TEXTU

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je základní úvod do vědeckého jazyka, myšlení a vyjadřování. Předmět je zejména nácvikem potřebných praktických dovedností. Základní témata: Rozlišení odborného a popularizačního stylu – Postupy tvorby odborného textu – Nácvik formální a stylistické úpravy textu – Nácvik formátování textu v textovém editoru – Ukázky praktických příkladů dobré a špatné praxe tvorby odborných textů – Základy citování odborných zdrojů dle citační normy – Postupy hledání relevantních odborných zdrojů v adiktologii v odborných databázích – Publikační etika.

Název studijního předmětu

METODOLOGIE VÝZKUMU V ADIKTOLOGII A EPIDEMIOLOGII

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je naučit studenty porozumění a kritickému hodnocení výzkumu a jeho výsledků. Seznamují se s následujícími tématy: Úvod do vědy a výzkumu – Design výzkumu – kvantitativní

a kvalitativní metody – Výzkumné plány a postupy – Metody výběru výzkumného souboru. Metody tvorby dat. Metody analýzy dat – Validita, reliabilita, reprezentativita – Metodologie pěti klíčových indikátorů drogové epidemiologie podle EMCDDA a Pompidou Group – Výzkumná etika.

Název studijního předmětu

BAKALÁŘSKÝ PROSEMINÁŘ

Anotace předmětu:

Studenti navazují na předměty metodologické linie a odborné předměty, přinášejí návrhy svých bakalářských prací, které jsou kolokviální formou diskutovány v celém kruhu a korigovány. Předmět probíhá formou cvičení. Dále jsou studenti seznámeni s požadavky na bakalářskou práci a pravidly pro jejich zpracování a hodnocení, zejména pak s platnými pokyny pro zpracování závěrečných prací.

Název studijního předmětu

VEDENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Anotace předmětu:

Formou předmětu je realizována i závěrečná bakalářská práce – proces zahrnuje volbu tématu, vedoucího práce. Studenti mají možnost využití zhruba 10 hodin individuálních konzultací s vedoucím práce, ovšem mohou využít i konzultace s ostatními vyučujícími. Předmět tedy obsahuje činnosti od volby tématu, volbu typu práce, odpovídajícího designu, provedení potřebných rešerší, sběru dat, jejich třídění, analýzy a interpretace. Výsledkem je vyhotovení písemné podoby, která odpovídá platným zadání VŠ. Předmět tak navazuje na předměty Bakalářský proseminář, případně na předměty linie metodologické a výzkumné.

Název studijního předmětu

ODBORNÝ JAZYK – ANGLIČTINA

Anotace předmětu:

Odborný jazyk prohlubuje jazykové znalosti a odbornou terminologii v oboru adiktologie a jeho jednotlivých oblastech na úrovni B1/B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (CEFR). Cílem předmětu je naučit studenty práci s odborným anglickým textem, vlastní sestavení textu v anglickém jazyce a jeho prezentace. Výuka probíhá formou přednášek (gramatika) a seminářů (odborná terminologie). Studenti mají k dispozici povinnou literaturu a odborné texty v anglickém jazyce, stejně jako prezentace s výkladem gramatiky. Gramatika se zaměřuje na strukturu anglické věty, a na přítomné minulé a budoucí časy. Odborná terminologie pokrývá oblasti drogové politiky, užívání drog, prevence, léčby a snižování škod, sociální práce a politiky, duševního zdraví a veřejného zdraví. Zvláštní důraz je kladen na zvládnutí struktury odborného anglického textu, práci s citacemi, s tabulkami a s grafy.

Název studijního předmětu

ÚVODNÍ INTERVIEW A VEDENÍ DIAGNOSTICKO-PORADENSKÉHO ROZHOVORU

Anotace předmětu:

V rámci předmětu se student seznámí se základními prvky a principy vedení úvodního diagnosticko-poradenského rozhovoru, které si následně i prakticky procvičí během praxe v adiktologické ambulanci. Pozornost bude věnována terapeutickému vztahu, metodám zjišťování užívání návykových látek a dalšího závislostního chování. Na závěr budou představena specifika vedení úvodního rozhovoru se specifickými klienty.

Název studijního předmětu

SOCIÁLNÍ DEVIACE

Anotace předmětu:

Cílem kurzu je seznámit studenty s koncepty sociálních deviací v čase a prostoru sociologické teorie. V rámci přednášek se pracuje se základními pojmy z oblasti sociálních deviací jako například pojmy ne/normality, sociální kontroly, morální paniky a podobně. Na seminářích se diskutují konkrétní témata na základě přečtené literatury. V rámci kurzu se pracuje s anglicky psanou literaturou. Ukončení kurzu: seminární práce

Název studijního předmětu

INTERVENCE ZAMĚŘENÉ NA REKREAČNÍ UŽÍVÁNÍ DROG

Anotace předmětu:

Student se seznámí s fenoménem rekreačního užívání drog: alkohol, konopné drogy, extáze, halucinogenní drogy – s oblastí potřeb rekreačních uživatelů a možnosti intervence – proč a jak intervenovat – s konfliktem zájmů společnosti versus zájmů jedince – se specifikem práce s rekreačními uživateli drog – s perspektivou nových programů v oblasti rekreačního užívání drog.

Volitelné základní předměty – příklady – kategorie C

Název studijního předmětu

ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

Anotace předmětu:

Studenti se seznámí se základy oboru ergoterapie v adiktologii, dozví se nástroje, které je možné v ergoterapii využívat a jakou roli ergoterapeut má u této cílové skupiny.

Název studijního předmětu

CASE MANAGEMENT JAKO DOPLŇK LÉČEBNÉHO KONTINUA – PRAKTIKUM

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty obecně s postupy Case Managementu (CM) a s tím, pro které cílové skupiny a jak konkrétně jej lze využít v práci s klienty, kteří mají mnohočetné problémy – zdravotní i sociální. V tomto smyslu připravuje studenty na podrobnější seznámení s historií a faktografií CM v povinném předmětu třetího ročníku a zájemcům o toto téma vhodně rozšiřuje prostor pro možnost diskutovat tuto problematiku. Cílem je představit konkrétní projekty, ze kterých je patrné, že CM je pro práci s klienty s adiktologickým problémem efektivně využitelný – nenahrazuje služby terapeutického kontinua, ale je vhodným a nutným doplňkem jako dlouhodobá služba pro náročné klienty nebo akutní přístup pro klienty v aktuálních náročných situacích.

Název studijního předmětu

DOPLŇKOVÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Předmět rozšiřuje praktickou výuku absolvovanou v předmětech řady "Praxe ve vybraném zařízení". Umožňuje studentce či studentovi rozšířit záběr zkušeností získaných během studia.

Název studijního předmětu

ERGONOMIE

Anotace předmětu:

Studenti se seznámí se základními principy ergonomie, s principy školy zad tak, aby byli sami schopni tyto principy aplikovat sami na sobě.

Název studijního předmětu

REHABILITACE VE ZDRAVOTNICKÉ A SOCIÁLNÍ OBLASTI

Anotace předmětu:

Předmět seznamuje studenty s potřebami a možnostmi rehabilitace, se všemi jejími složkami a možnostmi uplatnění. V předmětu je kladen důraz na metody komunikace zdravotníků s osobami se speciálními potřebami

ODBORNÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Odborná praxe je povinnou součástí studijního plánu studijního programu Adiktologie, a to na základě legislativy, tj. odborná praxe je praktickým vyučováním ve zdravotnických zařízeních podle vyhlášky č. 39/2005 Sb. V této vyhlášce je uvedena povinnost praktického vyučování v rozsahu min. 350 hodin, do čehož se počítá jak odborná praxe, tak stáže i praktická výuka (cvičení a praktické nácviky ve výuce). Odborné praxe probíhají ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb systému léčebné adiktologické péče, zejména v zařízeních nízkoprahových služeb, ambulantní péče a substituční léčby, následné péče, péče v terapeutických komunitách a ve vlastním sociálním prostředí jedinců. Se zařízeními poskytujícími odbornou praxi jsou vždy uzavírány smlouvy.

Pracoviště poskytovatele zdravotních služeb, sociálních služeb, školská zařízení pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené. Subjekt zajišťující výuku společně s poskytovatelem zdravotních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE:

1. ročník: Cílem praktické výuky v 1. ročníku je zorientovat se obecně v problematice psychiatrie a základních duševních poruch, porozumět chodu státního zdravotnictví a psychiatrické péče, tato praxe tvoří základ, na nějž navazují praxe v odborných adiktologických zařízeních. Praxe v nízkoprahových službách (studenti volí mezi terénními programy či kontaktními centry pro aktivní uživatele návykových látek) je vstupní branou do terapeutického kontinua.

2. ročník: Cílem praxe ve 2. ročníku je rozšířit orientaci, znalosti a dovednosti v dalších složkách terapeutického kontinua, zahrnující všechny léčebné modality. Cílem je také umožnit studentům rozpoznat své budoucí profesní směřování a zájem.

3. ročník: Předmět zahrnuje praxi v libovolných, s garantem praxe předem konzultovaných adiktologických či k adiktologii se vztahujících službách. Cílem předmětu je rozšířit praktické dovednosti adiktologa v přímém kontaktu s klientem, profilovat se, doplnit si znalost z dalších adiktologických a souvisejících služeb.

PŘEVODNÍ TABULKA
Adiktolog
dle vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§ 3 odst. (2)	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika a filozofie Úvod do studia adiktologie, Psychiatrie pro adiktology,
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace včetně elektronické podoby této dokumentace)	Příjem, screening, posouzení, léčebný plán, dokumentace pro adiktology Základy managementu adiktologických služeb Odborná praxe
Organizace a řízení zdravotní péče	Veřejná správa a management organizací Základy managementu adiktologických služeb Evaluace adiktologických služeb,
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Základy klinické medicíny Odborná praxe
První pomoc a zajišťování zdravotní péče v mimořádných krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Právní minimum Klienti v konfliktu se zákonem Kriminologie
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů	Základy managementu adiktologických služeb Evaluace adiktologických služeb Odborná praxe
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Nácvik komunikačních dovedností, neverbální komunikace Psychologie a komunikace Sociálně psychologický a poradenský výcvik
§ 19 odst. (2)	
3 roky studia	Z toho bakalářské studium – min. 3 roky
350 hod praktického vyučování	Z toho bakalářské studium – min. 350 hodin
§ 20a odst. (3) – a) teoretická výuka	
Obory tvořící základ pro poskytování zdravotní péče	
Anatomie	Anatomie
Biologie člověka	Biologie člověka
Chemie	Základy toxikologie

	Fyziologie Neurovědy
Biochemie	Základy toxikologie Fyziologie Neurovědy
Základy lékařské terminologie	Základy lékařské terminologie Základy práce s odbornými informacemi Odborná terminologie v adiktologii
Zdravotnická informatika	Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii Právní minimum pro adiktology Veřejná správa a management organizací Evaluace adiktologických služeb Racionální drogová politika
Fyziologie	Fyziologie
Základy medicíny	Základy klinické medicíny
Etika	Etika a filozofie Úvod do studia adiktologie Psychiatrie pro adiktology Základy psaní odborného textu Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii
Patologie	Patologie
Patologická fyziologie	Patologická fyziologie
Klinická farmakologie	Klinická farmakologie Komorbidity a komplikace, farmakoterapie
Hygiena a epidemiologie	Hygiena a epidemiologie
Pediatric	Pediatric
Obecná a vývojová psychologie	Psychologie a komunikace Základy vývojové psychologie
Metodologie adiktologického a epidemiologického výzkumu	Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii
Související klinické lékařské obory	Základy klinické medicíny
Základy z adiktologie, klinické psychologie a základní znalosti v dalších souvisejících teoretických a klinických oborech	
Duševní zdraví a životní styl	Psychiatrie pro adiktology Základy sociologie, klinická sociologie Úvod do prevence rizikového chování Prevence na pracovišti Specifické cílové skupiny.
Základy psychologické a psychiatrické diagnostiky	Psychologie a komunikace Základy vývojové psychologie Psychiatrie pro adiktology Příjem, screening, assessment, plán, vedení dokumentace

	Komorbidity a komplikace, farmakoterapie.
Základy sociologie a sociální psychologie	Základy sociologie, klinická sociologie Psychologie a komunikace Prevence ve školách a školských zařízeních Sociální práce a politika
Základy pedagogiky a speciální pedagogiky	Psychologie a komunikace Prevence ve školách a školských zařízeních, Sociální práce a politika
Sociální práce a politika	Sociální práce a politika
Obecná a speciální psychiatrie a psychoterapie	Psychiatrie pro adiktology Metody práce s motivací Adiktologické poradenství, časná intervence, Případová práce – nízkoprahové služby, postupy HR, terapeutické komunity Case management pro adiktology Metody práce s rodinami Sociálně psychologický a poradenský výcvik
Opatření potlačující užívání návykových látek, svépomocné nástroje léčby alkoholiků, narkomanů, teorie koordinované péče, poradenská práce, problematika patologického hráčství a nezvládnutého užívání moderních komunikačních technologií	Úvod do studia adiktologie Racionální drogová politika Terapeutické kontinuum – pobyťová léčba, následná péče, svépomocná hnutí Terapeutické kontinuum – předléčebné služby, ambulance, substituce, Příjem, screening, posouzení, léčebný plán, dokumentace pro adiktology Case management pro adiktology Adiktologické poradenství, časná intervence.
Kriminologie, drogová politika, primární drogová prevence, problematika zneužívání drog	Specifické cílové skupiny Práce s patologickými hráči Kriminologie Racionální drogová politika.
System léčebné adiktologické péče v nízkoprahových službách, v ambulantní, v ústavní péči, v terapeutické komunitě a v následné péči	Terapeutické kontinuum – předléčebné služby, ambulance, substituce Terapeutické kontinuum – pobyťová léčba, následná péče, svépomocná hnutí
Komunitní péče	Case management pro adiktology Adiktologické poradenství,
Klinická adiktologie	Úvod do studia adiktologie Ošetrovatelství pro adiktology Psychiatrie pro adiktology

	<p>Přehled psychotropních látek a jejich účinků, etiologie a patogeneze závislosti</p> <p>Neurovědy</p> <p>Příjem, screening, assessment, plán, vedení dokumentace</p> <p>Adiktologické poradenství, časná intervence</p> <p>Krizová intervence</p> <p>Případová práce – nízkoprahové služby, postupy HR, terapeutické komunity</p> <p>Metody práce s rodinami</p> <p>Metody práce s motivací</p> <p>Komorbidity a komplikace, farmakoterapie</p> <p>Terapeutické kontinuum – předléčebné služby, ambulance, substituce</p> <p>Terapeutické kontinuum – pobytová léčba, následná péče, svépomocná hnutí</p> <p>Emergentní adiktologie</p> <p>Case management pro adiktology</p> <p>Adiktologické intervence při odvykání kouření</p> <p>Specifické cílové skupiny</p> <p>Práce s patologickými hráči</p> <p>Klienti v konfliktu se zákonem.</p>
<p>Klinická psychofarmakologie návykových látek (komplikace, etiologie, patogeneze, aspekty užívání návykových látek, ...), substituční léčba</p>	<p>Komorbidity a komplikace, farmakoterapie</p> <p>Přehled psychotropních látek a jejich účinků, etiologie a patogeneze závislosti</p>
<p>Organizace poskytování adiktologické péče v rámci zařízení poskytujících zdravotní služby, sociální služby, v rámci školských zařízení</p>	<p>Veřejná správa a management organizací</p> <p>Základy managementu adiktologických služeb</p> <p>Terapeutické kontinuum – předléčebné služby, ambulance, substituce</p> <p>Terapeutické kontinuum – pobytová léčba, následná péče, svépomocná hnutí</p> <p>Case management pro adiktology</p>
Sociální a další související obory	
<p>Rehabilitace</p>	<p>Terapeutické kontinuum – pobytová léčba, následná péče, svépomocná hnutí</p> <p>Case management pro adiktology.</p>
<p>Ergonomie</p>	<p>Case management</p>

Základy psychologie	Nácvik komunikačních dovedností, neverbální komunikace Psychologie a komunikace Sociálně psychologický a poradenský výcvik
Informatika	Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii Statistika pro adiktology
Statistika	Statistika pro adiktology
Metodologie vědeckého výzkumu	Metodologie výzkumu v adiktologii a epidemiologii Statistika pro adiktology
§ 20a odst. (3) – b) praktická výuka	
Praktické vyučování u poskytovatelů zdravotních služeb – nízkoprahová péče	Odborná praxe
Praktické vyučování u poskytovatelů zdravotních služeb – ambulantní péče	Odborná praxe
Praktické vyučování u poskytovatelů zdravotních služeb – ústavní péče	Odborná praxe
Praktické vyučování u poskytovatelů sociálních služeb	Odborná praxe
Praktické vyučování ve školských zařízeních	Odborná praxe

Doporučená struktura Záznamníku výkonů adiktologa – LOGBOOK

MINIMÁLNÍ RÁMEC

Záznam výkonů a jiných odborných aktivit adiktologa

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit adiktologa je dokladem studenta/tky o absolvovaných výkonech během praktické výuky, které budou součástí kompetencí adiktologa. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce/vysoké školy

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/tky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/tky
4. Kritéria hodnocení studenta/tky
5. Kompetence mentorů/školitelů
6. Kompetence studentů/studentek
7. Práva a povinnosti studentů/studentek
8. Přehled klinických pracovišť
9. Obecné cíle praktické výuky
10. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá oddělení
11. Seznam praktických výkonů I. ročník
12. Seznam praktických výkonů II. ročník
13. Seznam praktických výkonů III. ročník
14. Hodnocení studenta/tky
15. Další činnosti v rámci praktické výuky – exkurze, praxe

Seznam doporučených praktických dovedností studenta – příklady:

Individuální poradenství jednorázové nebo krátkodobé v rámci včasné intervence, Individuální poradenství - jednorázové nebo krátkodobé – pro klienta, rodiče a osoby blízké, Skupinové poradenství – např. vedení motivační skupiny nebo tematické skupiny prevence relapsu, Socioterapie – příprava a vedení klubových a volnočasových aktivit, Telefonické, písemné a internetové poradenství, Poradenská intervence v sociálních a sociálně právních otázkách, Základní zdravotní ošetření na úrovni běžné rodinné (laické) péče, Neinvazivní odběry biologického materiálu Orientační

test z moči na přítomnost drog, Orientační test infekčních nemocí, Cvičná aplikace kvalitativní analýzy syntetických drog a doprovodného poradenství, Vstupní zhodnocení stavu klienta, Rozbor a referování případu, Vedení dokumentace, Sběr a zpracování statistických údajů, Příprava a vedení vzdělávacího semináře, Příprava a vedení besedy pro školu, Zpracování případové studie klienta, Kritické zhodnocení odborného textu a jeho oponentura, Interpretace epidemiologických dat, Návrh a provedení lokálního zhodnocení drogové situace z hlediska zdůvodnění projektu primární, sekundární nebo terciární prevence užívání drog, Zpracování stručného návrhu realizovatelného a pro praxi přínosného výzkumného projektu, Korespondenční práce, Informační servis, Práce v sociální síti

Doporučený seznam výkonů, u kterých je student přítomen – asistuje:

Individuální poradenství v léčebném a doléčovacím zařízení, Individuální poradenství střednědobé pro rodiče a osoby blízké klientům, Krizová intervence, Krizová intervence po telefonu a internetu, Práce s rodinou, Pracovní terapie, Psychiatrické vyšetření, Psychologické vyšetření, Rodinná terapie, Skupinová psychoterapie, Systematická skupinová terapie a poradenství, Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi, Sociální práce, Rozbor a referování případu v léčbě a doléčování, Zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby, Dlouhodobý/komplexní program primární prevence, Edukativní program, Program primární prevence pro rizikové skupiny, Program včasné intervence, Sekundární výměnný program, Zátěžové programy, Vyhodnocování statistických údajů

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama, a akademický pracovník VŠ nebo mentor/školitel, tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vysoké školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.